

طرح دوره پیش از تاریخ ایران

باشتراک مساعی :

هیئت علمی مدرسه شرقی دانشگاه شیکاگو، و مدرسه تحقیقات
و تتبعات شرقی آمریکا، و دانشگاه طهران

سخنرانی :

پرفسور ربرت بریدوود

ترجمه دکتر فرهاد آبادانی

و ترجمه سخنرانی پرفسور بریدوود،
در انجمن ایران و آمریکا - کرمانشاهان،

پیش از تاریخ یعنی دوران قبل از پیدایش تمدن و زندگی شهر نشینی از قبیل پیدایش
چه و مقصود از آن خط، ظهور دول و اتحاد ممالک، پادشاهی، پیدایش مذاهب و پیشوایان
چیست؟ مذاهب، ساختن عمارات بزرگ و عظیم الجثه و ظهور صنعت معماری و
غیره و غیره بدوران پیش از تاریخ تلقی و نامگذاری شده اند.

از آنجائیکه مردمان قبل از تاریخ، بعلت نداشتن خط، یادگار و نوشته از خود بجای
نگذاشته اند فقط راه امکان برای ما این است که از روی آثار و بزرگی که از آنها برجای مانده و
باز دست ساخته شده اند مطالعات خود را ادامه دهیم اینهاست منابع باستان شناسی قبل از تاریخ.
دوران قبل از تاریخ با آغاز تاریخ زندگی بشر (تقریباً از نیم میلیون سال قبل) و تا شروع
زندگی شهر نشینی که ۵۵۰۰ سال قبل میرسد، همراه است بنابراین ۹۹ درصد تاریخ زندگی
بشر مربوط بدوران پیش از تاریخ است.

چرا ما برای ایران با گذشته تمدن و تاریخی اش در جهان مشهور است. شکوه
تحقیقات پیش از و جلال تخت جمشید، برتری و تفوق صنایع فلزی از قبیل مس و طلا
تاریخ با ایران و آثار صنعتی دیگرش ایران را مشهور جهان ساخته است. چرا و به چه دلیل
آمدیم؟ بایستی یکی از دانشگاههای آمریکا هزارها دلار خرج کند و گروهی را
اعزام دارد که فقط در جستجوی مقداری قطعات سنک متعلق به پیش از تاریخ و قطعات ظروف
کلی و آلات و ادواتیکه از سنک چخماق درست میشده اند، باشند.

جواب باین سؤال در این حقیقت نهفته است که این گروه در پی یافتن حقیقتی در باره
تاریخ بشر است که چگونه بشر ابتدا با تمدن آشنا گردید یعنی تمدن شدن؟ چطور این واقعه روی
داد و کجا در ابتدا جامه عمل پوشید و بوقوع پیوست؟
چه ترقیات و پیشرفتی لازم بود قبل از اینکه تمدن بمنصه ظهور برسد؟ زندگی بشر قبل

از ایجاد تمدن بچه صورت بود ؟

اگر تمدن های چندی بعداً و مستقلاً در ممالکی مانند (چین ، مالایا ، مکزیکو یا گئو تامالا و پرو) بوجود آمد. اما ابتداء تمدن ، قسمت های جنوب غربی آسیا که زمان آن به ۵۵۰۰ سال قبل میرسد ، شروع شد. همین آزمایش و تجربه تازه زندگی بود که بعداً اساس و پایه تمدن و فرهنگ غربی را بنیاد گذاشت .

مدارک و دلایل کافی نشان میدهند که مدارج اولیه تمدن را بایستی در ممالکی که در اطراف آن دره ها و تپه های حاصلخیز است جستجو نمود. ایران شامل بسیاری از اینگونه نواحی است. بنا بر این برای اینکه بهتر بتوانیم چگونگی شروع تمدن بشر را در یابیم بایستی به آزمایش آثار پیش از تاریخ چه در ایران و همچنین در سایر قسمت های جنوب غربی آسیا بپردازیم .

شرایط لازم برای پیدایش تمدن تا تقریباً ده هزار سال قبل زندگی افراد بشر بسادگی و باشکارت و تنفیدیه

چه بود ؟ گوشت حیوانات شکاری میگذاشت. زندگی افراد بشر بصورت اجتماعات کوچک و در حال حرکت سپری میشد. اما از ۹ هزار سال قبل آثار و علائمی در دست است که افراد بشر اجتماعات کوچک را تشکیل و با سکونت در دره ها بزنگی زراعتی پرداختند . اقامت دائمی در دره ها و زندگی کشاورزی و کشت و کار نهال های ، مختلف و اهلی نمودن حیوانات دلیل بر این مدعاست و دلایل زیاد دیگر نیز در دست است که بایستی چنین بوده باشد. تولید مواد خوراکی از راه کشاورزی ، برای ادامه زندگی شهر نشینی ، ازواجبات بود و همین لرم زیستن بود که موجب اقامت دائمی و ازدیاد نسل بشر گردید و افراد بشر را بصورت دسته جمعی در آورد .

بزودی قریه ها و دیه ها بصورت شهرها درآمدند و لزوم ذخیره مواد غذایی و تقسیم دسته های کارگرو صنعتگر و پشه و ربود که تشکیل بازار برای داد و ستد و کار و کسب و تجارت و حتی فنون جدید (ار قبیل کارخانه های فلز کاری و غیره) را داد. در همان مواقع بود که برای بهبود اوضاع زندگی اجتماعی افق تازه در سیاست ، در حقوق ، در مذهب و در هنر و صنعت لازم و واجب مینمود . بدین طریق بشر باستانه تمدن نزدیک شد یا بعبارت دیگر بدینوسیله تمدن بشر بوجود آمد .

منظور و مقصود از طرح مسئله و پروژه پیش از تاریخ ایران است که چطور مواد غذایی (بومی کردن حیوانات و تربیت نهالها) در ابتداء بوجود آمد و چگونه برای اولین بار زندگی بصورت دسته جمعی و در دهات تشکیل و برقرار شد. حل این مسئله هر بوط بگذشته ایست که زمان آن به بین ۱۵ تا هشت هزار سال قبل از میلاد همانگونه بوده .

این خود دلیل خوبی است که آب و هوا و مظاهر طبیعت در اطراف نواحی جنوب غربی آسیا از سالهای بین ده تا هشت هزار سال قبل از میلاد همانگونه بوده است که امروزه ممکن است تغییرات جزئی در آب و هوای اطراف و نواحی آن محل روی داده باشد و اختلاف جزئی در مدت این ده هزار سال بطور پیوسته باشد ، ولی شاید بيمورد نباشد اگر ما آب و هوای

برای ایجاد مواد غذایی و برای شروع زندگی ده نشینی و کشاورزی بصورت اجتماعات ؛ چرا تصور ما بسوی نواحی حاصلخیزیکه در اطراف و حوالی تپه بود معطوف گردید !

آن نواحی همانگونه نظر افکنیم که ده تا هشت هزار سال قبل. آیا چه گونه چیزهایی رامی یابیم ؟ در سرایشی اطراف تپه های زاگرس همان بوته های میرویند که اجداد بوته های گندم و جو کنونی شناخته شده اند . اگر چه گوسفندان وحشی و اسبها (که روزی در این نواحی میزیستند) ازین رفته و معدوم شده اند اما بزها ، گوسفندان کوهی و خوکهای وحشی هنوز یافت میشوند . در هیچ نقطه دیگری از جهان اینگونه نهال و حیوانات ، که سبب تهیه خوراک و مایه تمدن غرب شده است ، با هم و در یکجا نمیتوان در طبیعت یافت . در بعضی از قسمت های این دره ها و در اطراف زمین های حاصلخیز در برخی از قریه ها و محل هایی که تا کنون بررسی شده اند ، آثار و علائم اینگونه نهالها و حیوانات را توأم می بینیم . با تحقیقاتی که تا کنون نموده ایم و بعداً هم ادامه خواهیم داد . آثار و علائم شروع کشت گندم و جو و همچنین وجود حیواناتی مانند گوسفند ؛ بز ، خوکهای وحشی و شاید اسب در تپه ها و سرایشی های نواحی زاگرس در ایران نیز بایستی یافت شود . این قسمتی از منظور و مقصودی است که ما را برای تحقیق و بررسی و حفاری باین سرزمین کنانیده است . ما یلیم تحقیق کنیم و بررسی نمایم آثار زندگی بشر در غارهای اطراف زاگرس که مابین دوازده تا ده هزار سال قدمت داشته باشند و بدانیم چه اتفاقاتی بشر را بحرکت بسمت دره ها وادار نموده و چه وجباتی او را آشنا بزنگانی کشاورزی و تشکیل اجتماعات کوچک و سکونت در دیه ها نموده است . آیا این تپه های بسیار قدیم شامل چگونه چیزهایی است ؟

آیا ابزارهای کوچک از سنگ ساخته شده ، کوش های اولیه بشر برای بنا نمودن کلبه ها و خانه های حفر گلی و همچنین کوش برای ساختن ظروف گلی و کوزه های گلی که بر روی این تپه های کوچک بدست می آیند بما چه خواهند آموخت و چه نشان خواهند داد ؟

در مرحله اولین باین عقیده معتقد بودیم که استان کرمانشاهان ایران یکی از مهمترین نواحی از نظر کار و تمدن و ما خواهد بود و از این جهت بررسی های مفصل در این حدود و نواحی پرداختیم . در پائیز امسال بررسی آنچه از غارها و تپه ها که بنظرمان رسید پرداختیم و

بجمع آوری آثار سطحی ای که در اینگونه تپه ها و غارها بدست آمد مشغول شدیم . هنوز ما بکار حفاری نپرداخته ایم اطلاعاتیکه میتوانیم در اختیار حضار محترم بگذاریم همه در اطراف سنگهای چخماق و قطعات ظروف سفالی و غیره است که در بررسی های سطحی بدست آمده اند همچنین برای دیدن آثار طبیعی در اینگونه جاها ما ناقل نماینده ایم که چگونه افراد در هزاره سال قبل در دره های اطراف کرمانشاهان و شاه آباد داخل و خارج می شده و یا خلاصه رفت و آمد می نموده اند بشر بآب و شاهرآه برای رفت و آمد و خلاصه آسان ترین دره هائیکه بتواند از آن عبور نماید احتیاج داشته است . اینجانب بایستی در اینجا اقرار و تأکید نمایم که ما با مرزهای سیاسی فعلی کاری نداریم و فکر ما متوجه آنها نیست بلکه میخواهیم بدانیم او ضاع دره ها چگونه است و جریان آنها بجهت وضعی است ، و در چه نواحی باران مرتب می بارد و روندن درخت ها و نهالها بجهت منوال است و در کجا حیواناتی که میتوانند در این منظور بما کمک کنند زندگی مینمایند . اشکال کار ما در این است که باسانی نمیتوانیم دره های را در قسمت شمال غربی

آیا یک باستان شناس
پیش از تاریخ
چگونه کار
میکند ؟

کرمانشاهان بیابیم که از آنجا مستقیماً بنواحی شمال غربی کردستان عراق و از آنجا بدریاچه وان در ترکیه بگذریم. این است همان راهیکه در زمان قدیم (افسیدین) از حائنی بجائی برده میشده و ما خیلی مایل هستیم که این راه سیر را بیابیم. اگر مرزهای سیاسی موجود نمی بود ما بهتر میتوانستیم در اینگونه نواحی و مناطق طبیعی بکار ورشته تحقیقی خود ادامه دهیم. در بهار آینده برای ما دو اتفاق روی خواهد داد. اول اینکه دو یا چند تپه و غار را برای گمانه زدن و امتحان کردن انتخاب خواهیم نمود. دوم اینکه چند تن دیگر از دانشکده علوم طبیعی به این هیئت خواهند پیوست. یکنفر از این گروه حیوان شناس و دیگری نبات شناس و زمین شناس است که خواهند توانست تغییرات جغرافیائی و آثار جنوی را بررسی و تحقیق کنند. برای مدت کوتاهی یکنفر که تخصص او در انسان شناسی تاریخ است با ما خواهد بود تا آثار و علائم مواد غذایی انسان های اولیه را مورد تحقیق قرار دهد. شاید در ماه ژوئیه آینده اینجانب هم بتوانم راپورتی بر آنچه که گذشته است برای حضار محترم تهیه نمایم. هیچ باستان شناسی تا کنون نتوانسته است که بدون مساعدتهای علمی

آنچه که ما باهالی

محترم کرمانشاهان

مدیونیم -

و یا با تهیه لوازم مادی از طرف دیگران، تنها بکار پردازد. برای اولین بار که هیئت ما وارد تهران شد از مساعدتها و همکاریهای رئیس اداره کل باستان شناسی جناب آقای صادق صمیمی برخوردار شدیم و تا با امروز که همه جا با مساعدت ها و مهمان نوازیها و علاقمندیهای ایرانیان رو برو هستیم بخصوص که این محبت و مساعدت و علاقمندی را در اهالی محترم کرمانشاهان و مخصوصاً صاحب منصفان ادارات دولتی و اعضای انجمن ایران و آمریکا و هم وطنان امریکائی مان بیشتر مشاهده میکنیم. بنابراین نه تنها از شما شنوندگان محترم که با صبر و حوصله تمام بسخنان اینجانب گوش داده اید تشکر مینمایم، بلکه تشکرات صمیمانه خود را در برابر مساعدت های شما اهالی محترم که موجب پیشرفت کار این هیئت شده است تقدیم میدارم.

بقیه از صفحه ۳۹۶

ایران بعمل آمده چرا نباید وسایل تحصیل را در خود ایران آنقدر گسترش داد تا دانشجویان ما برای ادامه تحصیلات عالیه مجبور نشوند یکشورهای بیگانه رو آورند و این نتیجه معکوس بیار آید یعنی هم فرزندانمان که با آنهمه امید و آرزو در دامان مهر و محبت پرورانیده ایم از دستمان بدر روند هم آنهمه مخارج هنگفتی که برای آموزش و پرورش آنها نموده ایم ضایع شود و هدر رود امروزه سالی ۳۵۰۰۰ دانش آموز دیپلمه میشو ند و طبیعتاً برای ادامه تحصیلات رو بدانشگاه ها میاورند چون با وضع فعلی دانشگاه ها گنجایش پذیرش بیش از یک ششم این تعداد و طلبان در همه دانشگاه های تهران ندارد ناچار این نوجوانان که عشق دانش در دل و شور ترقی را در سردارند رو بخارج میکذارند و برگزیدگان آنها برای کان از دست میروند.

البته عدم بازگشت جوانان تحصیل کرده و دانشگاه دیده ایرانی علل بسیار دارد یعنی غیر از آنچه نسبت بانها در خارج میکزد و آنها را دل سرد میسازد باید محیط مساعدی برای بازگشت و جذب آنها فراهم آورد، این موضوع مهم فرهنگی و آموزشی را بازم مورد گفتگو قرار میدهیم.